

اطلاعات، ارتباطات و دانش‌شناسی در سه دهه پس از پیروزی انقلاب اسلامی

اطلاعرسانی، سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران است که با وجود دستاوردهای فراوانی که داشته، با توجه به انعکاس نسبتاً کامل دستاوردهای این سازمان در شماره پیشین (ش ۱۳۳ - دی ۱۳۸۷) تنها به گزارشی از وضعیت اسناد در سه دهه اخیر اکتفا شده است.

پرونده دوم: دانش‌شناسی

حوزه مرجع‌نگاری، اسناد و نسخ خطی از جمله حوزه‌هایی است که در سال‌های اخیر بسیار مورد توجه بوده و تلاش‌های بسیاری برای بهبود آنها صورت گرفته است. در این بخش گاه‌شماری کلیات در سی سال پیروزی انقلاب اسلامی؛ وضعیت اسناد در سه دهه اخیر، کتاب سال در حوزه کلیات؛ وضعیت نسخه‌های خطی؛ و کارنامه سی سال انتشار نشریات حوزه کلیات ارائه شده است.

پرونده سوم: ارتباطات

با توجه به تصمیم تحریریه نشریه مبنی بر توجه ویژه به مقوله روزنامه‌نگاری و ارتباطات تلاش شد تا با مشورت متخصصان این حوزه، بخشی از تلاش‌های این حوزه معرفی شود. در این پرونده با دیدگاه‌های معاون محترم فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره نشر ایران در دهه اخیر و برنامه‌های بلندمدت معاونت؛ وضعیت نشر کتاب در ایران؛ وضعیت صنعت چاپ؛ وضعیت روزنامه‌نگاری کودک و نوجوان در گفت‌وگو با مصطفی رحماندوست و محمدعلی شامانی، شکل‌گیری روزنامه‌نگاری الکترونیک؛ مطبوعات فارسی‌زبان مهاجران افغان در ایران؛ و ارزیابی روزنامه‌نگاری حوزه کتاب بعد از انقلاب اسلامی آشنا خواهیم شد.

نیک می‌دانم مطالب ارائه‌شده در این شماره، تنها گوشه‌ای از همه دستاوردها و موفقیت‌هایی است که در سی سال تلاش حاصل شده است. امیدوارم که در شماره‌های آتی، بتوانیم گوشه‌های دیگری از دستاوردها و موفقیت‌های نظام جمهوری اسلامی ایران را ارائه دهیم.

سردبیر

سی سال پیش در چنین روزهایی، ملت ایران به رهبری امام خمینی(ره) موفق شد با برچیدن نظام پادشاهی و مستبد و وابسته، سرنوشت خویش را به‌دست گیرد و با انتخاب نظامی آزاد و مبتنی بر عقاید و آرای مردم، زمینه‌های رشد و بالندگی کشور را فراهم سازد. از همان آغاز علی‌رغم تلاش‌های وسیع و همه‌جانبه سیاسی، نظامی، اقتصادی و فرهنگی دشمنان داخلی و خارجی انقلاب اسلامی برای به‌بن‌بست کشاندن این نهضت، به یمن باور، اراده و حضور همه‌جانبه و مصمم مردم، دنیا شاهد حضور عزتمند نظام نوپای اسلامی در عرصه‌های مختلف در سطح جهانی است.

از جمله حوزه‌هایی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی دچار تحولات اساسی شد، حوزه کتابداری و اطلاعرسانی بود. با اهتمام نظام جمهوری اسلامی ایران برای ریشه‌کنی بی‌سوادی و گسترش سواد اطلاعاتی در راستای تحقق جامعه دانایی‌محور، شاهد اقبال روزافزون به تولید کتاب، افزایش شمارگان کتاب، توزیع و فروش کتاب و محصولات فرهنگی، توسعه و تجهیز کتابخانه‌های عمومی، مدارس، مساجد، دانشگاه‌ها و غیره و همچنین توسعه پایگاه‌های اطلاعرسانی هستیم. به‌بهانه سی‌امین فجر انقلاب اسلامی و به‌منظور انعکاس رخدادهای و تحولات حوزه‌های موضوعی کتاب ماه کلیات بر آن شدیم با همکاری برخی از صاحب‌نظران و کارگزاران، گزارشی از تحولات حوزه کتاب، کتابخوانی و اطلاعرسانی را طی سی سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی تقدیم خوانندگان عزیز این ماهنامه کنیم. بدین منظور مجموعه مطالب این گزارش در سه بخش، به‌شرح زیر، تقدیم شما عزیزان می‌شود.

پرونده یکم: اطلاعات

در این پرونده تلاش شده تا گوشه‌ای از دستاوردها و موفقیت‌های حوزه کتابداری و اطلاعرسانی ارائه شود. این بخش شامل مقالات و یادداشت‌هایی درباره وضعیت کتابخانه‌های عمومی، مساجد، تخصصی، مدارس و دانشگاهی کشور؛ و اطلاعرسانی الکترونیکی است. یکی از سازمان‌های بسیار تأثیرگذار سه دهه اخیر در حوزه کتابداری و